

Университетым щыкӀуагъ

Тыгъуасэ адыгабзэмрэ тхыбзэмрэ я Мафэ тирес-публикэ игъэкӀотыгъэу шыхагъэунэфыкыгъ. Ащ ианахь Иофтхъабзэ шъхьалэу, Iэнэ хъураеу «Гугъа-пӀэу къэнагъэр... сыбзэ» зыфиӀорэр Адыгэ къэралыгъо университетым щыкӀуагъ.

Иофтхъабзэм къекӀолӀагъэх республикэм иапшъэрэ еджапӀэхэм, гуманитар шӀэныгъэхэм апылӀ республикэ институтым, Адыгэ республикэ кӀэлэегъэджэ колледжым яӀофышӀэхэр, ястудентхэр. Iэнэ хъураем Тыр-куем къыкыгъэ ткъошхэри хэлъжагъэх.

Iэнэ хъураер пэублэ гушы-IэкӀэ къызэлӀуихыгъ ыкӀи зри-щагъ филологии шӀэныгъэхэм-кӀэ докторэу, адыгэ филологи-ем икафедрэ ипащэу ХьакӀэ-мыз Мирэ.

— Илъэси 160-кӀэ узэкӀIэ-

бэжымэ, просветитель цӀэрыӀоу Бэрсэй Умарэ хъарыфылъэу Тифлис къыщыдигъэкӀыгъэр адыгэ тхыбзэм лъапсэ фэхъу-гъэу алыгътэ. Непэ тыбзэ къэ-ралыгъуабз, факультет тиI — ахэм мэхъанэшхо яI, — къы-луагъ М. ХьакӀэмызым.

ЕтӀанэ адыгэ филологиемрэ культурэмрэкӀэ факультетым зэрэщырагъаджэхэрэр кӀэлӀэу къыӀотагъ ащ щылъэжэрэ Хьа-кӀэмыз (ЦӀэй) Мирэ.

— Ти факультет щеджэрэ студентхэм апэрэ курсым «Адыгабзэм изэгъэшӀэн къы-

кӀугъэ гъогур» щызэрагъашӀэ. Адыгэ пстэуми ятхыбзэ къе-жъапӀэ фэхъугъэу алыгътэрэр Бэрсэй Умарэ ихъарыфылъ. Ау научнэ ыкӀи егъэджэн Иофтхъабзэхэу ащ зэрехъагъэхэм-кӀэ лъэпкъым еджэкӀэ-тха-кӀэр IэкӀэлъ ышӀын ылъэкӀы-гъэп. Арэу щытми, адыгэхэр ащ шӀэныгъэм къыфигъэушы-гъэх, тхыбзэм игъогу тырища-гъэх.

Литературабзэм ишапхъэхэм яуцун, орфографием гъогоу къыкӀугъэр, къэбэртэябзэмрэ адыгабзэмрэ зэрээфыщытхэр ыкӀи нэмыкӀхэр зэтэгъашӀэх. Непэ бзэм ылъэныкъокӀэ Ио-фыгъоу щылӀэхэр алыгътэгъэ-Iэсых, — къылуагъ Мирэ.

(ИкӀIух

я 2-рэ нэкӀубгъом ит).

Тыбзэ къэтэжъугъэухъум

Адыгабзэмрэ адыгэ тхы-бзэмрэ я Мафэ фэгъэхыгъэ Иофтхъабзэ тыгъуасэ Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ театрэ щыкӀуагъ. МэфэкӀыр рагъэжъ-ным ыпӀкӀэ республикэм ирай-онхэм ыкӀи икӀалэхэм къары-кыгъэ ныбжыкӀэхэр «Адыгэ джэгум» къыщышъуагъэх. Чы-жъэу Iурэ мэкъэмэ дахэм цыф-хэр къызэрищӀэлӀагъэх.

Нэужым хьакӀэхэр театрэм рагъэблэгъагъэх. АР-м лъэпкъ ИофхэмкӀэ, IэкӀыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырӀэ зӀпхыныгъэхэмкӀэ ыкӀи къэбар жъугъэм иамалхэмкӀэ и Комитет ипащэу Шъхьэлэ-хьо Аскэр пэублэ гушыIэ къы-шӀыгъ. Непэрэ мафэм адыгэ лъэпкъыр зынэсыгъэм урыгу-шхонэу зэрэщытыр, ащкӀэ бзэм мэхъанэшхо зериӀэр къылуагъ. Илъэс пчъагъэ хъугъэу мы ма-фэр республикэм зэрэщыхагъэ-унэфыкыгъэр къыхигъэщыгъ ыкӀи зэхэхэм къекӀолӀагъэхэм ныдэльфыбзэм имэфэкӀI пае къафэгъушъуагъ.

Нэужым къэгъушыӀагъэх общественнэ организациеу «Адыгэ Хасэм» инахъыжъхэм ясовет хэтэу Хъунэго Чэтибэ, Дунэе Адыгэ Хасэм игъэцӀэкӀэ-кӀо комитет хэтэу МэщфэшӀу Нэдждэт. Бзэм изэгъэшӀэн уна-гъом къызэрэщыжъэрэр, ти-лъэпкъ хэхъоныгъэхэр ышӀын-хэм фэшӀI ар зэбгъэшӀэн ыкӀи урыгушыIэн зэрэфар ахэм

къыхагъэщыгъ. Адыгэр тыдрэ чыпӀэ кӀуагъэми, щӀпсэуми ишӀэн-хэбзэ дахэхэр, икульту-рэ, ыбзэ чӀимынэнхэр пшъэрылъ шъхьалэу зэрэщытыр къыха-гъэщыгъ.

Республикэм ит еджапӀэхэм якӀэлэеджакӀохэм ныдэльфы-бзэм уасэу фашӀырэр къызы-Ӏотыкыгъэр усэхэр, ордэхэр къа-луагъэх. КӀэлэцӀыкӀу купэу

«Щыгъыжъыем», еджапӀэхэм къарыкыгъэ ныбжыкӀэхэм къагъэхъазырыгъэ спектаклэ цыкӀлухэр къагъэлъэгъуагъэх, къэшхо дахэхэр къашӀыгъэх. МэфэкӀI зэхэхэм къекӀолӀа-гъэхэр разэхэу зэхэкӀыжы-гъэх.

ПАТӀЫКЪО Анет.

Сурэтыр Iэшъынэ Аслъан къытырихыгъ.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иунашъу

С.И. Лошкарева-Имгрунт Адыгэ РеспубликэмкӀэ къалэу Мыекъуапэ ихъыкум участкэу N 5-м изэгъэшӀужь хъыкумышӀэу гъэнэфэгъэным ехыӀлагъ

Адыгэ Республикэм и Конституция ия 70-рэ статья ия 4-рэ пункт иподпунктэу «к»-м тегъэпсыхъагъэу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм унашъо ешӀы:

1. Лошкарева-Имгрунт Светлана Иван ыпхъур Адыгэ Рес-публикэмкӀэ къалэу Мыекъуапэ ихъыкум участкэу N 5-м изэ-гъэшӀужь хъыкумышӀэу илъэсиц пӀалгъэкӀэ гъэнэфэгъэнэу.

2. Заштэрэ мафэм шыублагъэу мы унашъом кӀуачӀэ иIэ мэхъу.

**Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм
и Тхьаматэу В. И. НАРОЖНЫЙ**

къ. Мыекъуапэ,
мэзает и 27-рэ, 2013-рэ илъэс
N 539

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм

Илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фырыӀэу Иоф зэрашӀэрэм, Iэпэ-Iэсэныгъэшхо зэрахэлъым, къыткӀэхъухъэрэ ныбжыкӀэхэм яегъэджэнкӀэ ыкӀи япӀункӀэ гъэхъагъэхэр зэрашӀыгъэхэм афэшӀI Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхыгъэ афагъэшъошагъ:

— **КӀое Светлана Валентин ыпхъум**, Шэуджэн районымкӀэ къутырэу Дукмасовым гъэсэныгъэмкӀэ имуниципальнэ бюджет учреждениеу «Гурыт еджапӀэу N 2-м» ублэпӀэ классхэмкӀэ икӀэлэегъаджэ;

— **НакӀ Заирэ Аскэрбий ыпхъум**, ТэхъутэмыкӀое рай-онымкӀэ къуаджэу ТэхъутэмыкӀуае гъэсэныгъэмкӀэ имуници-пальнэ бюджет учреждениеу «Гурыт еджапӀэу N 1-м» ублэпӀэ классхэмкӀэ икӀэлэегъаджэ.

Илъэсыбэ хъугъэу шӀуагъэу къытэу гъэсэныгъэм зэрэфла-жъэрэм, егъэджэн-пӀуныгъэ Иофэу гурыт еджапӀэм щызэрахъ-эрэм ыштхъэкӀэ илахышхо зэрэхишӀыхъэрэм, къыткӀэхъухъэрэ ныбжыкӀэхэм яегъэджэнкӀэ ыкӀи япӀункӀэ гъэхъагъэхэр зэри-шӀыгъэхэм афэшӀI Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхыгъэ афагъэшъошагъ **Зеленская Антони-нэ Владимир ыпхъум**, Мыекъопэ районымкӀэ къутырэу Се-веро-Восточные Сады гъэсэныгъэмкӀэ имуниципальнэ бюджет учреждениеу «Гурыт еджапӀэу N 19-м» ипащэ пӀуныгъэ Ио-фымкӀэ игуадзэ.

Илъэсыбэ хъугъэу гуетыныгъэ фырыӀэу Иоф зэришӀэрэм, Адыгэ РеспубликэмкӀэ псэолъэшӀыным илахышхо зэрэхи-шӀыхъэрэм афэшӀI Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхыгъэ афагъэшъошагъ **Тутарыш Мухъар-бий Заурбэч ыкӀом**, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо уни-тарнэ предприятиеу «Гъогухэм яшӀырэ ягъэцӀэкӀэжынырэ фэгъэ-зэгъэ Шэуджэн участкэм» имастер.

ЭкономикэмкӀэ, финанс ИофшӀэнымкӀэ гъэхъагъэхэр зэряӀэхэм ыкӀи илъэсыбэ хъугъэу шӀуагъэу къытэу Иоф зэрашӀэрэм афэшӀI Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Щытхъу тхыгъэ афагъэшъошагъ:

— **Панарина Валентинэ Николай ыпхъум**, Адыгэ Рес-публикэм экономикэ хэхъоныгъэмрэ сатыумрэкӀэ и Министер-ствэ иотдел ипащэ игуадзэ;

— **Хьамырзэкъо Хьамед Къадырбэч ыкӀом**, Адыгэ Рес-публикэм экономикэ хэхъоныгъэмрэ сатыумрэкӀэ и Министер-ствэ иотдел ипащэ.

Илъэсыбэрэ гуетыныгъэ фырыӀэу зэрэлъжагъэм, общественнэ ИофшӀэным чанэу зэрэхэлъажъэрэм ыкӀи ыныбжэ илъэс 75-рэ зэрэ-хъурэм афэшӀI Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Ха-сэм и Щытхъу тамыгъэу «Законыр. Пшъэрылтыр. Цыфыгъэр» зыфиӀорэр афагъэшъошагъ **Цуекъо Мэдин Хьисэ ыкӀом**.

Шухъафтынхэр фашыгъэх

Адыгэ къэралыгъо университетым иректорэу, шэныгъэлэжъу, кълэлэгъаджэу Хъунэго Рэщыдэ кызыхъугъэ мафэр хигъэунэфыкыгъ. Ащ ыныбжы илъэс 60 хъугъэ. Пстэуми апэу ректорым игупшысэхэр еджаплэм, шугагъэ ащ кыфыхыным япхыгъэх. Чыжъу клорэ гухэлхэр илэх.

Рэщыдэ илъэс 17 хъугъэу мы апшэрэ еджаплэм ипаш. А уахътэм кыклоцл зэхьокыныгъэшухэр университетым фэхугъэх. Тхылъеджэпаклэм, факультет зэфэшхьафхэм ыкIи технологиякIэхэм яфакультет зычIэт унэхэм, нэмыкI псэолъакIэхэм квалэр кыагэкIэрэклагъ. Ахэм анэмыкIэу, студентхэр зычIэсыштхэ унэу бгъо зэтетыштыр, ащ кыпытышт спорт гупчэм яшын джырэ уахътэ макло.

Апшэрэ еджаплэм икIэлэгъаджэхэмрэ щеджэхэрэмрэ шу алъэгурэ ректорым имэфэкI ехуэлэу шухъафтынэу

концерт физэхащэгъ. Рэщыдэ зыгъэлъапIэхэу игупсэхэмрэ иныбджэгъухэмрэ ащ кьеклоллагъэх. Урысым изаслуженнэ артистэу, ректорым иныбджэгъоу Бэгъ Саид зэхыхэм ихьэкIэ лъэплагъ.

Ректорым иОфшIэн, ищыIэныгъэ гъогу афэгъэхыгъэ видеокъэгъэлъэгъонымкIэ Иофхьабэр кызылэуахыгъ. Орэдхэр квалуагъэх, кыащохэр кыащыгъэх. Ипхьорэлъф цыклоу Мадинэ усэ цыкIу ятэжэ кыфеджагъ. ИофшIэгъухэм гуцыIэ фабэхэр кыфалуагъэх, шухъафтынхэр кыфашыгъэх. Къэбэртэ-Бэлъкырым, Адыгеим ыкIи Къэрэщэ-Щэрджэсым язаслуженнэ артисткэу, орэдылоу Къэзэнэ Сэтэнае Хъунэго Рэщыдэ кыфэгъушIуагъ, псауныгъэ пытэ илэнуу кыфэлъэIуагъ. Орэдыжъу «Си Къэсэй» инджылызыбзэкIэ зэдэкIыгъэу апэрэу концертным кышылэуагъ.

ШХОНЧЫБЭШIЭ Рузан.

СОЦИАЛЬНЭ ЮФЫГЪОХЭР

Нэбгырэ 527-мэ аратыгъ

Урысые Федерацием и Президент 2008-рэ илъэсым жьоныгуаклэм и 8-м унашъо зэришыгъэм тетэу, Хэгъэгъу зэошхом иветеранхэм зыщыпсэуштхэ унэхэр ягъэгъотыгъэнхэм фэшI федеральнэ бюджетым кыыхагъэкIырэ ахъцэ кьараты.

Хэгъэгъу зэошхом иветеранэу унэ зищыклагъэу 2005-рэ илъэсым игъэтхэпэ мазэ и 1-м ыуж чэзыум тиеспубликэкIэ шыхэуцагъэу 2013-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м ехуэлэу квалытэрэр нэбгырэ 658-рэ.

Унашъор агъэцкIэнэу зыфежыагъэхэм кышыублагъэу Адыгеим шыпсэурэ ветеран 527-мэ яунэе псэупIэхэр арагъэгъотыгъ, федеральнэ бюджетым кыыхэкIыгъэу сомэ миллион 397-м еху ахэм апэлухагъ.

Адыгэ Республикэм ИофшIэнымкIэ ыкIи социальнэ хэбоньгъэмкIэ и Министерствэ ипресс-

кыулыкъу тызэрэщигъэгъозагъэмкIэ, мы мафэхэм яхуэлэу ветерани 131-рэ чэзыум джыри хэт.

Мыхэм ямызакъоу, республикэ бюджетым кыыхагъэкIыгъэ мылкъумкIэ «Чыплэ плъырхэм» ащыклогъэ зоахэм ахэлэжыгъэ нэбгыри 3-мэ ыкIи политическэ репрессиехэм зэрар зрахыгъэ, лажъэ ямыIэу алъыти, нэужым аухыйжыгъэ нэбгыри 7-мэ яунагъохэм ащ фэдэ амал 2012-рэ илъэсым арагъэгъотыгъ, япсэупIэхэр нахышIукIэ зэблахыгъэх. Ахэм сомэ миллиониплым еху апэлухагъ.

(Тикорр.).

Щыклагъэр дагъэзыжынын фае

ПсэупIэ-коммунальнэ хызмэтымкIэ щылэ хэбзэгъэуцугъэр Кошхьэблэ районым зэрэщыгъэцкIэрэм фэгъэхыгъэ улгъэкIунхэр прокуратурэм зэхыщыгъэх. КъызэрэнэфагъэмкIэ, мы лъэныкъомкIэ районым ит къоджэ псэупIэхэм яфэлэ-фашIэхэр предприятия 5-мэ агъэцкIэх.

УплэкIунхэм язэфэхысыжхэм кызырагъэлъэгъуагъэмкIэ, федеральнэ хэбзэгъэуцугъэм кыдылбгытэу коммунальнэ комплексым ылъэныкъокIэ зэхэгъэуцогъэн ыкIи гъэцкIэгъэн фэе инвестиционнэ программэхэр районым икъоджэ псэупIэхэм ялэхэп. Ащ кыыхэкIыкIэ ахэм япэци 4-мэ щыклагъэу щылэр дагъэзыжынынэу прокуратурэм афигъэпытэгъ.

Адыгэ Республикэм ипрокуратурэ ипресс-кыулыкъу.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм гухэкIышхо щыхъугъ Адыгэ Республикэм и Апшэрэ Совет идепутатэу Ларионов Александр Виктор ыкьор зэрэщымылэжыкыр ыкIи зидаунай зыхьожыгъэм иунагъорэ илахылхэмрэ афэтхьаусыхэ.

Адыгэ Республикэм лъэпкэ ИофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкэгъухэм адырIэIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет лъэшэу гухэкI щыхъугъ Тыркуем кыкIыжыгъэ адыгэ клалэу Тыжы Илкай Джэмил ыкьор игъонэмыс зэрэхъугъэр ыкIи зидаунай зыхьожыгъэм иунагъорэ илахылхэмрэ афэтхьаусыхэ.

Адыгэ Республикэм культурэмкIэ и Министерствэ лъэшэу гухэкI щыхъоу Адыгэ Республикэм культурэмкIэ иминистрэ игуадзэу ШъуаппIэкъо Аминэт Щэбан ыпхъум фэтхьаусыхэ ятэшым идунай зэрехьожыгъэм фэшI.

Общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» гухэкIышхо щыхъугъ Тыркуем кыкIыжыгъэ тилъэпкэгъу клалэу Тыжы Илкай Джэмил ыкьор машинэ зэутэкIым зэрэхъодагъэр ыкIи зидаунай зыхьожыгъэм иунагъорэ илахылхэмрэ афэтхьаусыхэ.

Университетым щыкIуагъ

(Апэрэ нэкIуб. кыщцежъэ).

Ащ ыуж къэгъушылагъэх филологие шэныгъэхэмкIэ докторэу, гуманитар шэныгъэхэм апылэ Адыгэ республикэ институтым ипашэу Бырсыр Батырбий, Адыгэ Хасэм ыцIэкIэ Хъунэго Чэтибэ, гуманитар шэныгъэхэм апылэ институтым иОфшIэу Едыдж Батырай, лъэпкэ факультетыр кыухыгъэу IэкIыбым щылэжъэрэ Шъхьэлэхэо Марыет, фи-

лологие шэныгъэхэмкIэ докторэу Людмила Цыпленковар, университетым ипроректорэу Людмила Макаровар ыкIи нэмыкIхэр.

Иэнэ хъураер университетымкIэ мэхьанэ зилэ хъугъэ-шлагъэм тефагъ. Илъэсищ фэдиз хъугъэу Тыркуем иквалэу Дюзджэ дэт университетымрэ Адыгэ къэралыгъо университетымрэ зэрэздэлэжъэштхэм тегушылэх. Джымы мафэм зэзэгъыныгъэм здыкIэтхэгъэх.

Ионыгъо мазэм Дюзджэ дэт университетым грузиныбэр, абхъазыбэр ыкIи адыгабэр щызэрагъашIэхэу рагъэжъэшт. АщкIэ къэралыгъо университетым Тыркуем иуниверситет Iэпылэгъу фэхъунэу кыщцэгугъы. Ащ фэгъэхыгъагъ университетхэм япашэхэм зэдэгъушылэгъоу Iэнэ хъураем къэкIонхэм ыпэкIэ здырылагъэр.

СИХЪУ Гошчагъу.

Зэрарыр сомэ 16 500-рэ мэхъу

Адыгэ Республикэм хэгъэгъу кIоцI ИофхэмкIэ и Министертвэ кызыртырэмкIэ, гъэтхакъэм и 4-м кыщегъэжыгъэу и 10-м нэс республикэм бзэджэшIэгъи 126-рэ щызэрахыагъ. Ахэр — укIыгъэ Иофэу 1, хъункIэн бзэджэшIагъэу 1, тыгъуагъэхэу 40, гъэпцIагъэ зыхэлэ бзэджэшIэгъэ 24-рэ. Экономикэм ылъэныкъокIэ хэбзэгъэуцугъэр гъогогъу 37-рэ аукуагъ. БзэджэшIагъэ зезыхьэгъэ нэбгыри 119-рэ хэбзэухъумэкло кыулыкъу-хэм агъэунэфыгъ, зэхафыгъэр процент 87-м еху.

БлэкIыгъэ тхымафэм Адыгеим игъогухэм хъугъэ-шIэгъи 10 къатехъухагъ. Ахэм нэбгыри 4 ахэкIодагъ, нэбгырэ 11-мэ шъобж зэфэшхьафхэр атещагъэхэ хъугъэ. Ешъуагъэу рулым клэрысхэу водитель 69-рэ полицием иОфшIэхэм кьаубытыгъэх.

Мыкьопэ районым ит станицэу Кужорскэм щыщ хульфыгъэу илъэс 55-рэ зыныбжыым полицием идежурнэ часть зыкыфигъэзагъ. Ащ кызырIуагъэмкIэ, ипсэупIэ емысыфэ амыгъэунэфыгъэ бзэджащIэ горэм

шъхьаныгъупчъэр хиути, ихьагъ. Ащ илгыгъэхэу дышъэм хэшIыкыгъэ IэлынытIумрэ сотовэ телефонымрэ ритыгъукIыгъэх. Зэрарыр сомэ 16 500-м клэхьагъ.

Полицием икыулыкъушIэхэм оперативнэ-лгыхъон Иофхьабзэхэр рагъэкIокIыгъэ, Мыекъуапэ щыщ хульфыгъэу мы бзэджэшIагъэр зезыхьагъэу зэгъуафэхэрэр кьаубытыгъ. ЫпэкIэ ащ хъункIэн бзэджэшIагъэ зэрэзрихьагъэм ыкIи машинэр зэрэрифыжыагъэм кьахэкIыкIэ уголовнэ пшъэдэкIыжэ рагъэхыгъагъ.

Къаубытыгъэр ышIагъэм еуцолэжыгъ.

лэжыгъ, бзэджэшIагъэр зыщызэрихьэгъэ уахътэм ар ешъо-гъагъ. ЗауплэкIум, ытыгъугъэм щыщхэр кыпкырагъотэжыгъэх. Уголовнэ Иоф кызылэуахыгъ, зэхэфынхэр маклох.

Краснодар краим щыщ хульфыгъэу илъэс 42-рэ зыныбжыым Адыгеим ичIыплэ зэфэшхьафхэм тыгъон бзэджэшIагъэхэр ащызэрихьагъэхэу хэбзэухъумэкло кыулыкъухэм агъэунэфыгъ. 2007-рэ илъэсым ишышхьэлэу мазэ кыщегъэжыагъэу чъэпыогъум нэс хэбзэгъэуцугъэр пчъагъэрэ ащ ыкуагъ.

А лъэхъаным ар станицэу Ханскэм дэсыгъ, мы уахътэм Мостовской районым щэпсэу. Ахъцэ зыкIэлпхын плъэкIышт пкыгъоу ылъэгъурэр экIэри хульфыгъэм ыштэщтыгъ, нахыбэрэмкIэ зэтыгъоштыгъэр предпритиэхэр ары. БэмышIэу ар кьаубытыгъ, ышIагъэми еуцолэжыгъ.

фыгъэм автомобиль ыщэфыгъэу хыкум приставхэм макъэ кьарагъэлугъ. А къэбарыр зауплэкIум, шъыпкъэу кычIэкIыгъ ыкIи охътабэ тырамыгъашIэу автотранспортыр ыгъэфедэн фимытынэу унашъо ашыгъ.

АвтомобилыкIэу ыщэфыгъэр ащэнышъ, ащ клэкIырэ ахъщэр сабым ратын зэралэкIыштыр кызыгурэлэ нэужыр ары хульфыгъэм «зызигъэсысыгъэр». Ишъхьэгъусагъэм ар Iуклагъ ыкIи чIыфэу телгыгъэм щыщэу сомэ мини 182-р ритыжыгъ. Хыкум приставхэр кыхэмыхьэхэу сабым илгынын ыкIи ипIун япхыгъэ Иофыгъохэр нэбгыритIум тапэкIэ зэшIуахыгъ ашIынэу зэзэгъыныгъэ зэдашыгъ.

Сомэ мини 182-рэ кыпщыныжыгъ

Теоцожь районым щыпсэурэ хульфыгъэу алиментхэм алъэныкъокIэ чIыфэшхо зытелгыгъэм гъэтхакъэм и 11-м исабый сомэ мини 182-рэ фызэкIигъэкIожыгъ. Хыкум приставхэм яфедеральнэ кыулыкъу и ГъэIорышIапIэу Адыгэ Республикэм щылэм и Теуцожь межрайон отдел унашъоу ышIыгъэм диштэу, зипшъэрылгъэр зымыгъэцкIэрэ хульфыгъэм иавтомобилэу «Шкода-Октавия» зыфиIорэр зэрэла-хыштыр кызыгурэлэ нэужым

чIыфэр кыпщыныжыным ар къезэгъыгъ.

Къуаджэу Пэнэжыкыуае щыщ хульфыгъэм зыныбжы имыкъугъэ исабый ахъцэ тIэкIу фитIупщыштыгъэр, ИофшIапIэ Iухьэщтыгъэп, клэлэцIыкIум ипIун зыкIи хэлажъэщтыгъэп. Сотовэ телефоным нэмыкI мылкъу имыIэу кыгъэзлэгъуагъ, ар нэужым хыкум приставхэм кылаыхыгъ ыкIи ашагъ. Ащ нэсыфэкIэ чIыфэр сомэ мин 262-м ехуыгъ.

ТIэкIу тешIагъэу мы хуль-

Краснодар краим искусствэхэмкIэ икьэгъэлъэгъопIэ гупчэ щыклогъэ Iофтхьабзэу тызыхэлэжьагъэр адыгэ лъэпкъым имэфэклишхомэ ядгъэпшагъ. Дунаим щызэлъашIэ-рэ сурэтышI-модельерэу, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо шIу-хьафтын къызыфагъэшъошагъэу, Мамырныгъэм и Лигэ икьутамэу Адыгеим щылэм илауреатэу СтIашъу Юрэ иIофшIагъэ фэгъэхьыгъэ къэгъэлъэгъоныр Краснодар къы-щызэлъахыгъ.

Адыгэ Республикэмрэ Краснодар краимрэ культурэмрэ искусствэмрэкIэ язэхыныгъэхэр гъэпытэгъэнхэм яхьылIэгъэ зэхыхэр къэгъэлъэгъуапIэм иотдел ипашчэу, зэхэщаклохэм ащыщэу Татьяна Соколинскаям пэублэ гушылэклэ къызэлъуихыгъ. КIэлэ-цIыкIу ансамблэу «Нэфым» хэтхэм адыгэ къашъохэр пчэгум къыщашыгъэх. Адыгэ Республикэм инароднэ артисткэу Кушъэкъо Симэ адыгэ шъуашэм фэгъэхьыгъэ ордэу Андээрэкъо Чеслав Бусыгъэр, тикомпозитор цIэрыIомэ яорэдхэр адыгабзэкIэ къылуагъэх. Лъэпкъ къашъохэу гур къэзылэтыхэрэм, адыгэхэр къэзыгъэдахэхэрэм адырагъаштэу зэхыхэм къыщышъуагъэх Трэхъо Фатимэ, Кушъэкъо Симэ, Нэпсэу Нихъад, ансамблэу «Нэфым» хэтхэр. Тимылъэпкъэгъухэу Iэгъу къафытеуагъэмэ тагъэ-гушIуагъ.

Гупшысэу ахэлъыр

СтIашъу Юрэ иIофшIагъэмэ гупшысэу ахэлъыр гурылогъо-шIоу тIыгътэрэп. Журналистхэм, искусствэр зышIогъэшIэгъонхэм упчIэу къыратыхэрэм тядIуэз тарихым, лъэпкъ шэн-хабзэхэм, щылэныгъэр зэрэлъыкIуатэрэм гукIэ зафэтэгъазэ. КъокIыпIэм щыпсэурэ лъэпкъхэм искусствэхэмкIэ я Къэралыгъо музеу Мыекъуапэ дэтым иIофышIэу Сулейман Фатимэ зэхыхэм къызэрэщылъагъэу, СтIашъу Юрэ иIофшIагъэхэм философии ин ахэлъ.

Мыекъопэ культурэм щыщ пкъыгъохэр ыгъэфедэхы, Ю.СтIашъум адыгэ шъуашэу ышIыгъэр къэгъэлъэгъонным ыгузэгъу ит. ИтеплэкIэ дахэ, плыжьы. Адыгэ шъошэ 17 зэкIэмкIи щылтэгъурэр. Анахь гъэшIэгъоныр къыхэтхынэу пшъэрылъ зыфэтшIыжьыгъэп. Арэу щытми, Гьобэкъуае къыкIыгъэхэу гушылэгъу тызыфэхъугъэхэм яеплъыкIэхэр къыхэтгъэщых.

— «Гьобэкъуае щыщ амазонкэу «Налкъутэр» тхылъ гъэшIэгъонным фэтэгъадэ, — къалуатэ СтIашъухэу Майоррэ Вячеславрэ. — УзыщанIугъэ унагъор,

къуаджэр, лIакъоу укызыыхкIыгъэр, лъэпкъэу узыщыщыр, уихэгъэгъу бгъэлъэпIэнхэм, шIэжь уиIэным адыгэ шъуашэр афэгъэхьыгъ. Куп тыхъоу Краснодар тыкэкIуагъ. Къэгъэлъэгъонным изэхэщакломэ гъэзетымкIи «Тхашъуегъэпсэу» ятIожьы тшIоигъу.

Мы дунэе зэхьокIыгъэр непэ сыда зыфакIорэр? Ащ фэдэ IофшIагъэу Ю. СтIашъум иIэм щылэныгъэр нахьышIоу нэгум къыкIэгъэуцэ. Ахьщэшхом дихьы-хырэр, культурэр пидзы зышIырэр макIэп. ЯпчъагъэкIэ бэ мыхъурэ лъэпкъхэм якультурэ сыда къырыкIоштыр? Сыдэу-штэу культурэмрэ искусствэмрэ къэтыхъумэштхэ?

Рерих итамыгъэу культурэм икьэухъумэн фэгъэхьыгъэмкIэ СтIашъу Юрэ икьэгъэлъэгъонхэр къызэлъуихыгъэх. Адыгэ лIакъохэм ятамыгъэхэм, Кавказым икьушъхьэхэм, нарт эпосым къыхэхыгъэ бзыухэм, тыкэзы-

уцухъэрэ дунаим икьэухъумэн, цыфхэр Iэпылэгъу зэфэхъужьхэ-зэ ящылэклэ нахьышIу ашIын зэралъэжIыштым, мамырныгъэр зэрагъэпытэн фаем, нэмыкIхэм ахэр афэгъэхьыгъэх. Непэ цIыфым уфэгумэклиным, уишIуагъэ ебгъэклиным «Эмпатия» зыфи-Iорэр афэгъэхьыгъ.

Чыгур иIэпэщысэхэмкIэ къызэригъэлъагъорэр искусствэ къодыеп, политикэ хэлъэуи къыпшэхъу. Чыгур фэшъхьаф чIыналтэмэ арагъапшэ, мамыр псэу-кIэм урегъэгупшысэ.

Адыгэ Республикэм иофици-альнэ лIыкIоу Краснодар краим ипашчэ дэжъ щылэ Трэхъо Тимур къэгъэлъэгъонным изэхэщэн пы-лыгъ. Зэхыхэм къызышэгъушIу-Iэм, краимрэ республикэмрэ язэ-пхыныгъэхэр искусствэм зэрэ-щыпгъэхэрэр хигъэунэфыкIыгъ. Ю. СтIашъум иIофшIагъэхэм цыфыр зэрапIурэр, ныбжьыкIэ-

хэр шIум фэгъэсэгъэнхэм фэшI амалышIухэр къызэрэтырэр къы-луагъ, къэгъэлъэгъуапIэм итхылъ гушылэ фабэхэр дитхагъэх.

Искусствоведэу Екатерина Мякишевэр къэгъэлъэгъонным икьызылIухын дэлъжьагъ. Ю. СтIашъум гулытэ ин зэриIэм ащ ыналэ тыридзагъ. Адыгэ шъуашэхэм, тамыгъэхэм уадэгъушылэ пшIоигъоу чIыплэ уеуцэ. Бизнесым пылэу Нэпсэу Нихъад зэхыхэм къыщиIуагъэр зэкIэми ашIогъэшIэгъоныгъ. Нысачэм ухэлэжьэщтмэ, хьадагъэм укIоштмэ зызэрэпфэщтыр зэфэдэп. СтIашъу Юрэ ащ фэдэ еплъыкIэмэ къапкъырыкIыгъэ, адыгэ лъэпкъым тарихъэу къыкIугъэр къыхэгъэщы. ШIэжь уиIэн зэрэфаем уфишIэзэ, неущрэ мафэм урегъэгупшысэ.

Тхыгъэу щыла?

СтIашъу Юрэ иIофшIагъэхэм урысхэр, нэмыкI лъэпкъхэм ащыщхэр къакизупчIагъэх. Тхыгъэу щылэхэр зэрагъашIэ ашIо-игъу. Дискым тедзагъэхэу адыгэ шъуашэхэр, лIэкъо тамыгъэхэр, нэмыкIхэри альэгъунхэу фаех.

СурэтышI-модельер цIэрыIор США-м, Тыркуем, Сирием, Москва, Шъачэ, нэмыкIхэм ащы-лагъ. Олимпиадэ джэгунхэу Шъачэ щыкIоштыр къызэрэблагъэхэрэр къыдэтлыгъэмэ, СтIашъу Юрэ ишIушIагъэ цыфхэм нахь игъэклиотыгъэу альыдгъэлэсын тIэкIышты. А Iофым тыдэлажъэмэ, адыгэ лъэпкъыр, тиреспубликэ дунаим нахьышIоу щядгъэшIэщтых.

ДЗЮДОР

Красноярскэ щэкIо

ТелефонкIэ къатыгъ. Урысыем иныбжьыкIэхэм дзюдомкIэ язэ-нэкъокъу Красноярскэ щэкIо. Илгъэ 21-м нэс зыныбжьхэм ащы-щэу Кошхьаблэ шапIугъэ Дэхъу Азэмаг джэрэ медалыр къыдихыгъ.

Адыгэ Республикэм дзюдомкIэ ихэшыпыкIыгъэ командэ итре-нер шъхьалэу С. Бастэм къызэрилуагъэу, килограмм 55-м нэс къэ-зышэчырэмэ якуп А. Дэхъур щыбани, ящэнэрэ чIыплэр къыдихыгъ. Тренерхэу Б. Дэхъумрэ Б. Нэпсэумрэ тибэнакIо агъасэ.

Зэнэкъокъур Красноярскэ щылэжIуатэ, тибэнакIохэм нэмыкI медальхэр къахьыныхэу тэгугъэ.

Нэклибгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТИЛЪ Нурбий.

Зэхэзыщагъэхэр:
Адыгэ
Республикэм лъэпкъ
IофхэмкIэ, IэкIыб
къэралхэм
ащыпсэурэ
тильэпкъэгъухэм
адырIэ
зэпхыныгъэхэмкIэ
ыкIи къэбар
жъугъэм
иамалхэмкIэ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскэр, 236

**Редактор
шъхьалэр
ДЭРБЭ
ТИМУР**

**Редактор
шъхьалэм
иапэрэ гуадзэр
МЭШIЛЭКЪО
Саид**

**Пшъэдэклижь
зыхьырэ
секретары**

**НЭПШIЭКЪУИ
Заур**

**Редакциер
зыхьышIэр:**
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхьалэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшъэдэклижь зы-
хьырэ секретары:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

**Зыщаушыхьаты-
гъэр:**

Урысыем Федерацием
хэутын IофхэмкIэ,
телерадиокъэтын-
хэмкIэ ыкIи зэлъы-
IэсыкIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Темеыр-Кавказ
чIыплэ гъэоры-
шIанI, зэраушыхьа-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**Пчъагъэр
4272
Индексхэр
52161
52162
Зак. 673**

Хэутыным
узщыкIэгъэнэу щыт
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэгъэхэу
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00

